

Dose: Den 22. februar 1959 bragte Social-Demokraten, nu Aktuelt, en artikel om forholdene på kolonien Filadelfia. Det var den første af en lang række artikler, som efterhånden blev bragt om en institution, som søger at helbrede epileptikere, vort eneste behandlingshospital.

Det gav anledning til en voldsom debat i størstedelen af den danske presse. I starten vægrede man sig ved at tro, at de skildrede forhold var som refereret, men da der til blade af vidt forskellige afskygninger kom læserbreve fra tidligere patienter, som bekræftede rigtigheden af de mange angreb, forstod man, at der måtte ske noget.

Da artikelrækken begyndte, skrev Social-Demokraten — jeg beder formanden om tilladelse til at citere nu og senere —:

„På vort eneste behandlingshospital for epileptikere væves streng religiøs påvirkning ind i sygdomsbehandlingen under former, man troede for længst var forladt. Voksne mænd og kvinder ydmyges under et reglement, som intet har at gøre med deres sygdom. Tonen beherskes af private kredse, som skyder 10 000 kr. ind i driften, mens staten betaler 12 mill. kr.“

Det vil føre for vidt her at omtale de mange indlæg, der i forskellige aviser fulgte sagen op, og som havde både angreb og forsvar for behandlingen. En enkelt overskrift i Aarhus Stiftstidende fra 31. marts 1959 giver i sin enkelthed diskussionens linjer:

„Tiden er på mange måder løbet fra Filadelfia — Behandlingsmetoderne effektive — Religionsdyrkelsen for massiv — Patienternes boligforhold for dårlige.“

Naturligt nok gav disse diskussioner anledning til, at socialministeren blev indblandet i sagen, og den 17. marts 1959 havde pressen en meddelelse om, at den højtærede socialminister havde overdraget et 3 mands udvalg bestående af landsdommer Thorkild Roepstorff, socialinspektør Jørgen Jonsen og overlæge Dalsgaard-Nielsen at undersøge sagen samt meddele ministeren resultatet.

Hele sagen har naturligt nok vakt uro og ængstelse blandt de mange patienters pårørende, og i den tid på godt et år, der er gået, har man med spænding afventet ikke alene undersøgelsens resultat, men også

hvilke forholdsregler udvalget måtte tilråde ministeren at foretage.

Da landsdommeren blev udnævnt, sagde han samme dag til pressen:

„Vi er af ministeren blevet anmodet om at fremskynde undersøgelserne mest muligt.“

Nu er der gået over et år, og vi venter stadig på udvalget. Derfor har jeg stillet følgende spørgsmål til den højtærede socialminister: vil ministeren redegøre for resultatet af de hidtil foretagne undersøgelser af forholdene omkring Filadelfia og eventuelt meddele, når udvalget er færdig med sine forhandlinger om den 1 år gamle sag?

Socialministeren (Bomholt): Den 11. marts 1959 nedsatte jeg et af centraladministrationen og særforsorgsinstitutionerne uafhængigt udvalg til nærmere at undersøge baggrunden for de fremførte klager og forholdene på kolonien Filadelfia.

Jeg bad præsidenten for østre landsret om at udpege en landsdommer som formand og Den almindelige danske Lægeforening om blandt foreningens medlemmer at udpege en læge samt Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg om at vælge en socialpraktiker som medlem. Udvalget, der består af landsdommer T. Roepstorff, overlæge T. Dalsgaard-Nielsen og socialinspektør Jørgen Jonsen, har fået til opgave på grundlag dels af de oplysninger, som udvalget efter de foreliggende påklagede forhold må anse det for påkrævet at indhente, dels af de nærmere undersøgelser, som udvalget i de enkelte tilfælde måtte finde det nødvendigt at anstille, over for ministeriet at fremkomme med en nærmere redegørelse om, hvorvidt de fremførte klager helt eller delvis må anses for berettigede, og hvad der efter udvalgets skøn som følge heraf videre bør foretages.

Da udvalget som nævnt er uafhængigt af centraladministrationen, har jeg naturligvis ikke kunnet følge dets arbejde og kan derfor heller ikke på indeværende tidspunkt udtale mig om undersøgelsens resultat. Jeg har ikke på noget tidspunkt gennem spørgsmål eller på anden måde søgt at fremskynde arbejdet, men jeg tør vel sige, at jeg også gerne ser denne sag snarlig afsluttet, og jeg har på den nu givne for-